

А. С. Безугла, Я. В. Євтушенко
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка
Alinabezyglaya236@gmail.com, nagrany13@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ЕКСКУРСІЙ СПОРТИВНОЇ ТЕМАТИКИ

У статті проаналізовано розвиток видів спортивного туризму на території Сумської області. Автором детально досліджено ті види туризму що можуть розвивати екскурсійні спортивні маршрути. Проаналізовано соціально-економічні умови для розвитку туризму регіону.

Ключові слова: *спортивний туризм, екскурсії, туристко-спортивний потенціал.*

В статье проанализировано развитие видов спортивного туризма на территории Сумской области. Автором подробно исследованы виды туризма которые могут развивать экскурсионные спортивные маршруты. Проанализированы социально-экономические условия для развития туризма региона.

Ключевые слова: *спортивный туризм, экскурсии, туристко-спортивный потенциал.*

The article analyzes the development of sports tourism in the Sumy region. The author has studied in detail the types of tourism that can develop excursion sports routes. Socio-economic conditions for the development of tourism in the region are analyzed.

Key words: *sports tourism, excursions, tourist and sports potential.*

Актуальність теми «Особливості створення екскурсій спортивної тематики на Сумщині» є досить перспективним для розвитку екскурсійної діяльності, а

саме наявність численних пам'яток, привабливих туристичних маршрутів, збережені національні традиції та фольклор, архітектурні пам'ятки. Але існує ряд проблем, які потребують радикального вирішення. Тому дослідження сучасного стану і перспективи розвитку є досить актуальним питанням.

Метою статті є аналіз соціально-економічних умов та стан розвитку туризму області, дослідження туристсько-спортивний потенціалу регіону для розробки спортивно екскурсійних маршрутів.

В період стрімкої розбудови української держави туризм стає одним з основних механізмів формування ринкової економіки. Даний вид господарювання спонукає надходженню значних коштів до державного бюджету, виступає однією з форм раціонального використання вільного часу, проведення змістовного дозвілля, вивчення історії рідного краю, залучення широких верств населення до пізнання історико-культурної спадщини.

Зважаючи на місце і роль туризму в житті суспільства, держава проголошує його одним із пріоритетних напрямів розвитку національної культури та економіки.

Основною стратегічною метою розвитку туризму в Україні є створення конкурентоспроможного продукту на світовому ринку, який здатній максимально задовольнити туристські потреби населення країни, забезпечити на цій основі комплексний розвиток територій та їх соціально-економічних інтересів при збереженні економічної рівноваги та історикокультурної спадщини.

Сучасний туристський ринок потребує нового підходу до організації екскурсійної діяльності як до одного з основних туристичних продуктів. Величезний історико-культурний потенціал нашої країни представляє необмежені можливості для туристсько-екскурсійної діяльності.

Туроператори, при створенні екскурсійного продукту, повинні враховувати споживчий попит і диференціацію обслуговування, свою унікальну

марку. Створення цікавих і унікальних маршрутів веде до появи нових екскурсійних об'єктів, різноманітності продукту [2].

Велика частина молоді зацікавлена розважальними спортивними та активними екстремальними турами. При розробці цих турів можна запропонувати піші, велосипедні або автомобільні походи різного ступеня труднощі по різному рельєфу (в горах, по лісі, уздовж річки, по історичних місцях тощо); з урахуванням того, що Україна багата річками та озерами можна запропонувати водні тури на байдарках, човнах, катамаранах.

Серед молоді, поряд з активними спортивними турами, також популярні пізнавальні тури. З урахуванням цієї особливості доречно буде запропонувати комбіновані тури. Влаштуваючи похід по історичних місцях, в ході походу можна організувати різні конкурси та вікторини.

Враховуючи той факт, що серед молоді особливо популярні активні та пізнавальні тури, на практиці можна спостерігати утворення різних груп молоді, що влаштувають походи по гірських, заповідних, історичних місцях. Під час розробки активних молодіжних турів, туроператори повинні врахувати багато специфічних питань і провести професійну організаційну роботи. Доречно при розробці активних турів туроператорам звернутися до гідів активного супроводу.

В залежності від характеру туристичних продуктів, фірма може мати власну спеціальну матеріально-технічну базу і штатний персонал інструкторів, або ж повинен оформити угоду з професійними інструкторами про спільну роботу з метою реалізації активних молодіжних турів.

Спочатку потрібно визначити які види спортивних екскурсій будуть популярні на території Сумщини. До даного виду можна віднести прогулянки на конях, пішхідн, прогулянки на велосипедах, сплави на байдарках, лижні походи.

Водний туризм (морський туризм, річковий туризм, озерний туризм) – один з різновидів туризму, в основі якого подолання маршруту водною поверхнею. Розрізняють декілька підвидів водного туризму: сплав по річках,

рафтинг, вітрильний туризм, каякінг, каньйонінг (подолання каньйонів без допомоги плаваючих засобів), віндсерфінг, вейкбординг. Для проведення сплавів на байдарках, катамаранах і каяках на території Сумська області протікають такі річки як Псел, Сейм, Ворскла, Десна. Дані річки перетинають великі міста і це є великою перевагою для розробки екскурсійних маршрутів. Для даного виду туризму сезон розпочинається з марта і закінчується в жовтні. Він підійде як індивідуальним туристам так і організованим групам.

Велосипедний туризм – це популярний вид активного відпочинку, що має безліч різновидів: від невеликих прогулянок і екскурсій до складних велосипедних подорожей. Велосипедний туризм це подорожі на велосипеді, 149 один з видів спортивного туризму – масового і популярного спорту. Маршрути велосипедного туризму прокладаються в різній місцевості: по путівцях, по рівнинах і через гірські перевали. Для велосипедного туризму розроблені спеціальні конструкції велосипедів.

Пішохідний туризм – один з найпоширеніших видів спортивного туризму, основною метою якого є подолання групою туристів маршруту по місцевості з місця відправлення до місця прибуття за вказаний проміжок часу.

Пішохідний туризм сприяє фізичному та інтелектуальному розвитку людини, підтримці хорошої фізичної форми завдяки перебуванню в природних умовах навколишнього середовища. Маршрут пішого туризму може містити в собі програму фізичної чи спортивно-оздоровчої підготовки, ознайомлення з історією і культурною спадщиною населення регіону.

Лижний туризм – різновид спортивного туризму, що передбачає рух на лижних засобах пересування. Лижний туризм різноманітний: це і одноденні прогулянки по готових лижнях, і недільні переходи по засніжених цілинних лісах, це і багатоденні автономні походи, складні експедиції в горах або в Антарктиді чи Арктиці, скі-тури (позатрасове катання) на гірських схилах без підйомників і гірськолижних курортів, сноубординг, сендбординг, гелі-скіінг.

Кінний туризм – це подорож на конях по певному маршруту. Цей вид туризму можна класифікувати як підвид екологічного. На маршруті часто зустрічаються природні перешкоди, тому це не лише захоплююча подорож, але ще і деякий екстрим.

Кінний туризм в наш час набуває все більшої популярності. Напевно тому, що нам хочеться більшої близькості до природи, а не комфорту. Такий туризм благотворно впливає на здоров'я, якщо звичайно немає протипоказань. Даний вид туризму досить популярний на Западній Україні, але він може бути затребований і в Сумській області [3].

Отже, туризм на сьогоднішній день є важливим об'єктом вивчення. Туризм можна вивчати, як науку, займатися його вдосконаленням, так як він є суттєвим комплексом світового господарства. Розробка активних екскурсійних маршрутів, це щось нове і привабливе для суспільства. Сумська область дуже багата на спортивні туристичні ресурси. Все це спонукає до розробки спортивних туристичних маршрутів, які в подальшому можуть бути конкурентно спроможні на туристичному ринку.

Список використаних джерел

1. Квартальнов В. А., Сенин В. С. Организация туристско-экскурсионного обслуживания. Уч. пособ. М.: ЦРИБ «Турист», 1999. 220 с.
2. Основні напрями розвитку екскурсійної діяльності в Україні. Діловий Вісник. № 07 (122), 2005. С.24 – 31.
3. URL: <https://rakhiv-rda.gov.ua/storinka/kinnyy-turyzm>